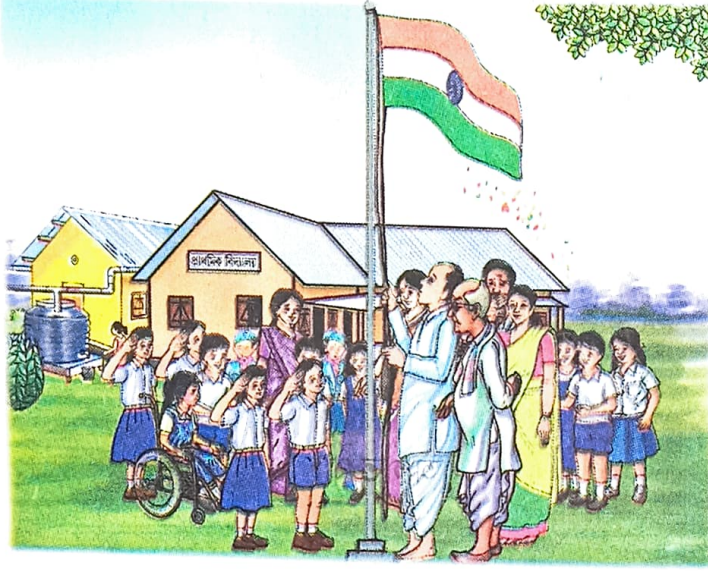

পাঠ - ৯
আমাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকা

তিনি বৰণীয়া জাতীয় পতাকা
বতাহত উৰি নাচে।
ওপৰত গেৰুৱা মাজত বগা
তলত সেউজীয়া বং আছে।
মাজৰ গাঢ় নীলা অশোক চক্ৰত
চৌবিশডাল দণ্ড আছে।
ৰাষ্ট্ৰীয় দিৱসত পতাকাখনিক
সকলোৱে সন্মান যাচে।

ওপৰৰ ছবিখনত শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ সৈতে ল'ৰা-ছোৱালীয়ে একেলগে কি কৰিছে? তেওঁলোকে উত্তোলন কৰা পতাকাখনেই হ'ল তিনি বৰণীয়া জাতীয় পতাকা বা আমাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকা।

— পতাকাখনত তোমালোকে কেইটা বং দেখিবলৈ পাইছা?

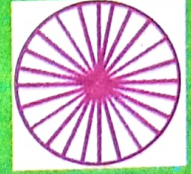
— পতাকাখনত আৰু কিহৰ ছবি দেখিছা?

সকলো দেশৰে নিজা নিজা ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকা আছে। এই ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকাসমূহে নিজ নিজ দেশৰ ঐতিহ্য বহন কৰে। আমাৰ দেশ ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকাখনৰ তিনিটা বং থকাৰ বাবে ত্ৰিৰংগা পতাকা বুলি কোৱা হয়। ১৯৪৭ চনৰ ২২ জুলাইত এই ত্ৰিৰংগা পতাকাখনে ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকা হিচাপে স্বীকৃতি পাইছিল। এই ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকাখন আমাৰ দেশৰ গৌৰৱ। ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকাই দেশখনক প্ৰতিনিধিত্ব কৰে। আমাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকাখনৰ বঙবোৰে বেলেগ বেলেগ অৰ্থ বহন কৰে।
জানি লওঁ আহা-

- ☆ ওপৰৰ গেৰুৱা বং শক্তি আৰু সাহসৰ প্ৰতীক।
- ☆ মাজৰ বগা বং সত্য আৰু শান্তিৰ প্ৰতীক।
- ☆ তলৰ সেউজীয়া বং উৰ্বৰতা, সমৃদ্ধি আৰু মংগলময়তাৰ প্ৰতীক।
- ☆ বগা অংশৰ মাজত গাঢ় নীলা বঙৰ অশোক চক্ৰ থাকে। চক্ৰটো গতিশীলতাৰ প্ৰতীক। ইয়াৰ গাঢ় নীলা বঙে আকাশ আৰু সমুদ্ৰক বুজায়।

অশোক চক্ৰটোক ধৰ্মচক্ৰও বোলে। সাৰনাথৰ 'অশোক স্তম্ভ'ৰ
পৰা এই চক্ৰটো লোৱা হৈছে। চক্ৰটোত ২৪ ডাল দণ্ড আছে।

ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকা ব্যৱহাৰৰ কিছুমান নিয়ম-

- ☆ সূৰ্য উদয় হোৱাৰ পাছত পতাকাখন উত্তোলন কৰিব লাগে আৰু সূৰ্য অস্ত যোৱাৰ আগতে নমাব লাগে।
- ☆ ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকাখন উত্তোলন কৰোঁতে গেৰুৱা ৰঙটো সদায় ওপৰত থাকিব লাগে।
- ☆ ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকাখন টেবুল বা অইন কোনো বস্তুৰ ওপৰত পাৰিব নালাগে।
- ☆ পতাকাখন ঘৰ বা আন কোনো ঠাইত যেনে-তেনে ওলোমাই থাব নালাগে।
- ☆ সভাকক্ষ বা সভাথলীত বক্তাৰ সোঁফালে ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকাখন থাকিব লাগে।
- ☆ সমদল উলিয়ালে, পতাকা বহন কৰা ব্যক্তিজন একেবাৰে আগত থাকিব লাগে।
- ☆ আমাৰ দেশত অনুষ্ঠিত হোৱা আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় খেলসমাবোহ আদিত অইন ৰাষ্ট্ৰৰ পতাকাৰ সৈতে একে শাৰীত আমাৰ পতাকাখন থাকে। পতাকাখন একেবাৰে প্ৰথমত সোঁফালে থাকিব লাগে।

বিশ্বৰ যিকোনো ঠাইত ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকাখনেই নিজৰ দেশৰ চিনাকি দিয়ে।
এই পতাকা আমাৰ গৌৰৱ। ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকাখনক সন্মান কৰাটো আমাৰ কৰ্তব্য।

ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকাখন লগে-ভাগে আঁকো আহা-

— ৯ চে. মি. দীঘল এডাল ৰেখা আঁকা

৯ চে. মি.

৯ চে. মি.

— ৰেখাডালৰ দুই মূৰত, সমকোণ উৎপন্ন হোৱাকৈ
৬ চে. মি. দীঘলকৈ একোডাল ৰেখা আঁকা।
(শিক্ষকৰ সহায় ল'বা)

৬
চে.
মি.

৬
চে.
মি.

৯ চে. মি.

— ৰেখাদুডালৰ মূৰ দুটা পেঞ্চিলেৰে সংযোগ কৰি
আন এডাল ৰেখা আঁকা।

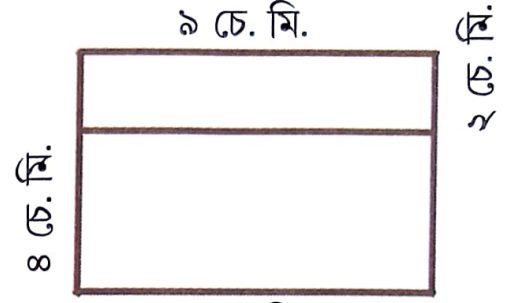
৬
চে.
মি.

৬
চে.
মি.

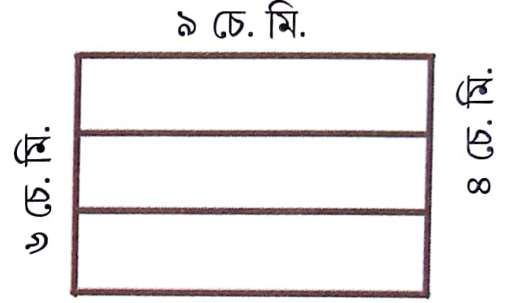
DAILY ASSAM

DAILY ASSAM

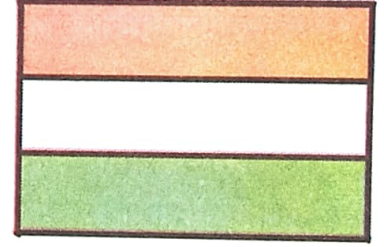
— ওপৰৰ পৰা দুই চে. মি. আঁতৰত পথালিকৈ আন এডাল ৰেখা আঁকা।

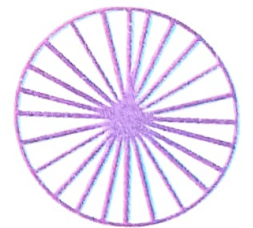
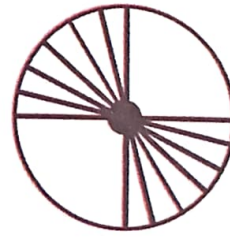
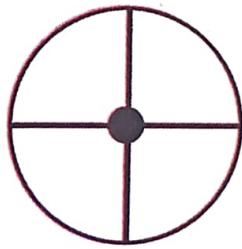
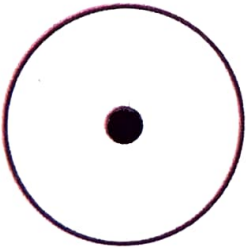
— একেদৰে ওপৰৰ পৰা ৪ চে. মি. আঁতৰত পথালিকৈ আৰু এডাল ৰেখা আঁকা।

— এতিয়া ওপৰৰ অংশত গেৰুৱা আৰু তলৰ অংশটোত সেউজীয়া ৰং বোলোৱা। (ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকাখনত তিনিটা ৰঙৰ ভাগ সমান হ'ব লাগিব)।

— বগা অংশৰ ঠিক মাজত এটা বৃত্ত আঁকা আৰু বৃত্তটোৰ কেন্দ্ৰৰ পৰা ছবিত দেখুওৱাৰ দৰে ২৪ ডাল দণ্ড আঁকা। বৃত্তটো আৰু দণ্ডকেইডালত ছবিত দেখুওৱাৰ দৰে গাঢ় নীলা ৰং দিয়া।

এতিয়া ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকাখন অঁকা সম্পূৰ্ণ হ'লনে?

ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকাখনৰ দীঘ আৰু প্ৰস্থৰ অনুপাত ৩ : ২

শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ প্ৰতি-

(৩:২ অনুপাতত, বেলেগ জোখত ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকাখন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক আঁকিবলৈ দিব। অৰ্থাৎ দীঘ যদি ৯ চে.মি., ১২ চে. মি., ১৫ চে. মি..... হয় তেন্তে প্ৰস্থ হ'ব ৬ চে. মি., ৮ চে. মি., ১০ চে. মি.)

শিক্ষক আৰু অভিভাৱকৰ সহায় লৈ ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকা এখন প্ৰস্তুত কৰা-

- ৯ চে.মি দীঘল আৰু ৬ চে. মি. পুতলৰ জোখত কাগজেৰে পতাকা এখন প্ৰস্তুত কৰি শুদ্ধকৈ ৰং দিয়া।

ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰতীকৰ বিষয়ে জানি লওঁ আহা-

DAILY ASSAM

- আমাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰতীকটো হ'ল 'অশোক স্তম্ভ'।
- ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰতীকটোত তিনিটা সিংহ পিঠীয়া পিঠিকৈ থিয় হৈ থকা দেখা যায়। আচলতে সিংহ চাৰিটা থাকে। সন্মুখৰ ফালৰ পৰা চালে পিছফালৰ সিংহটো দেখা নাযায়। কেৱল ছবিত দেখুওৱাৰ দৰে তিনিটা সিংহহে দেখা যায়।
- সিংহকেইটাৰ তলতে অশোক চক্ৰটো আছে। চক্ৰটোৰ এফালে ঘোঁৰাৰ ছবি আৰু আনফালে এটা যাঁড়গৰুৰ ছবি আছে। একেবাৰে তলত 'সত্যমেৱ জয়তে' লিখা আছে।
- চৰকাৰী কাগজ-পত্ৰ, ডাক টিকট, পোষ্টকাৰ্ড আদিত ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰতীকৰ মোহৰটো ব্যৱহাৰ কৰা বাধ্যতামূলক।

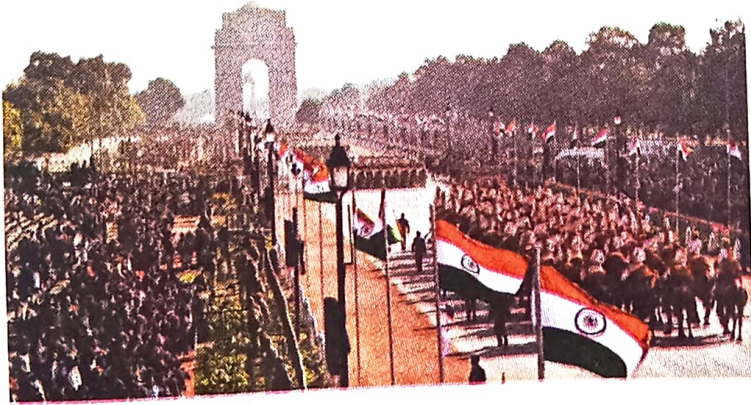

অশোক স্তম্ভ

- ১৯৫০ চনৰ ২৬ জানুৱাৰীৰ দিনা ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰতীকটো গ্ৰহণ কৰা হয়।

- তোমালোকৰ বিদ্যালয়ত পতাকা উত্তোলন কৰানে? কেতিয়া কৰা?

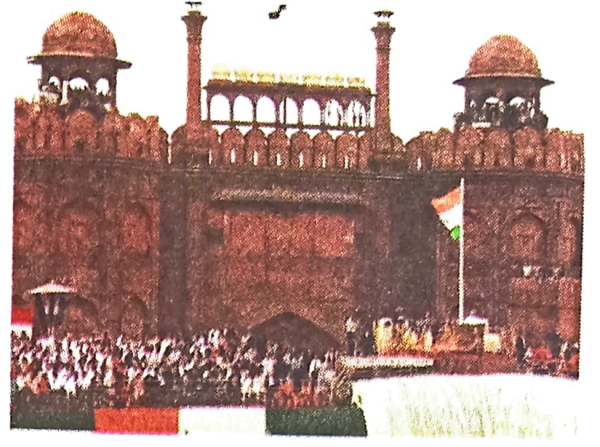
ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকাখন কেতিয়া আৰু ক'ত উত্তোলন কৰা হয় চাওঁ আহা-

২৬ জানুৱাৰীৰ দিনটো সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষত গণতন্ত্ৰ দিৱস হিচাপে পালন কৰা হয়। সেইদিনা দিল্লীত ৰাষ্ট্ৰপতিয়ে ত্ৰিৰংগা পতাকা উত্তোলন কৰে। সকলো চৰকাৰী কাৰ্যালয়, শিক্ষানুষ্ঠান আদিতো পতাকা উত্তোলন কৰা হয়।

গণতন্ত্ৰ দিৱসৰ দিনা সাহসিকতা দেখুওৱা ১৬ বছৰৰ তলৰ শিশুসকলক দিল্লীত বঁটা প্ৰদান কৰা হয়।

১৫ আগষ্টৰ দিনটো সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষত স্বাধীনতা দিৱস হিচাপে পালন কৰা হয়। সেইদিনা দিল্লীৰ লালকিল্লাত প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে ত্ৰিৰংগা পতাকা উত্তোলন কৰে। সকলো চৰকাৰী কাৰ্যালয়, শিক্ষানুষ্ঠান, ব্যক্তিগত গৃহ আদিতো পতাকা উত্তোলন কৰা হয়।

ৰাষ্ট্ৰীয় সংগীত

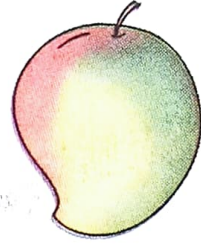
জন গণ-মন-অধিনায়ক জয়হে
 ভাৰত-ভাগ্য-বিধাতা
 পঞ্জাব-সিন্ধু-গুজৰাট-মাৰাঠা
 দ্ৰাবিড়-উৎকল-বংগ
 বিষ্ণু-হিমাচল-যমুনা-গংগা
 উচ্ছল-জলধি-তৰংগ।
 তব শুভ নামে জাগে,
 তব শুভ আশিস মাগে,
 গাহে তব জয়-গাথা।
 জন গণ-মংগল দায়ক জয় হে
 ভাৰত-ভাগ্য-বিধাতা
 জয় হে, জয় হে, জয় হে,
 জয় জয় জয় জয় হে।।

আমাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় সংগীতটো গাবলৈ জানানে? শিক্ষক আৰু অভিভাৱকৰ পৰা শিকিলৈ গাবা।

‘জন-গণ-মন’ এই ৰাষ্ট্ৰীয় সংগীতটো কবিগুৰু ৰবীন্দ্ৰ নাথ ঠাকুৰে লিখি উলিয়াইছিল। এই ৰাষ্ট্ৰীয় সংগীতটো গোৱাৰ কিছুমান বিশেষ নিয়ম আছে। ৰাষ্ট্ৰীয় উৎসৱসমূহত পতাকা উত্তোলন আৰু কিছুমান বিশেষ অনুষ্ঠানৰ বিশেষ মুহূৰ্তত এই সংগীতটো গোৱা হয়। ৰাষ্ট্ৰীয় সংগীতটো গোৱাৰ সময়ত আমি থিয় হৈ গোৱা উচিত। ৫২ চেকেণ্ডত এই গীতটো গাই শেষ কৰিব লাগে। কেৱল ৰাষ্ট্ৰীয় সংগীতটো গোৱাৰ সময়তে নহয়, গীতটো গোৱা শুনিলেও আমি থিয় হৈ সন্মান জনোৱা উচিত। ৰাষ্ট্ৰীয় সংগীতটোক এনেদৰে সন্মান জনোৱাটো আমাৰ সকলো ভাৰতীয় লোকৰ মৌলিক কৰ্তব্য।

১৯৫০ চনৰ ২৪ জানুৱাৰীৰ পৰা কবিগুৰু ৰবীন্দ্ৰ নাথ ঠাকুৰৰ এই গীতটোক ৰাষ্ট্ৰীয় সংগীত হিচাপে স্বীকৃতি দিয়া হয়।

এইবিলাকৰ উপৰি আমাৰ আৰু কিছুমান ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰতীক বা চিহ্ন আছে। সেইবোৰ হ'ল —
আমাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় চৰাই ময়ূৰ, ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰাণী বাঘ, ৰাষ্ট্ৰীয় ফুল পদুম, ৰাষ্ট্ৰীয় ফল আম আদি।

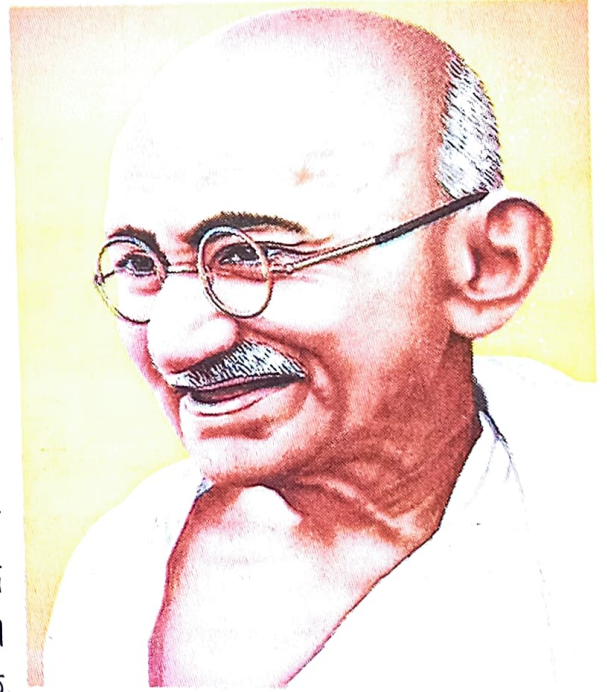

আমাৰ এই ৰাষ্ট্ৰীয় চিহ্নসমূহে আমাৰ দেশৰ গৌৰৱ
বহন কৰে। আমাক একত্ৰিত কৰি ৰাখে। আমি এই ৰাষ্ট্ৰীয়
প্ৰতীক বা চিহ্নসমূহক সন্মান কৰা আৰু যত্ন লোৱা
উচিত।

গণতন্ত্ৰ দিৱস আৰু স্বাধীনতা দিৱসৰ উপৰি আমি
আৰু কেইটামান ৰাষ্ট্ৰীয় দিৱস পালন কৰোঁ। যেনে —
গান্ধী জয়ন্তী, শিক্ষক দিৱস, শিশু দিৱস আদি।

গান্ধী জয়ন্তী

সকলো ভাৰতীয়ই ২ অক্টোবৰত গান্ধী জয়ন্তী
পালন কৰে। এই দিনটো জাতিৰ পিতা মহাত্মা গান্ধীৰ
ওপজা দিন। মহাত্মা গান্ধীয়ে ইংৰাজসকলৰ বিৰুদ্ধে
অহিংস আন্দোলন কৰি আমাৰ দেশ স্বাধীন কৰিছিল।
গান্ধী জয়ন্তীৰ দিনা তেওঁৰ সমাধিস্থল দিল্লীৰ ৰাজঘাটত
সৰ্বধৰ্ম প্ৰাৰ্থনা আৰু পুষ্পমাল্য অৰ্পণ কৰা হয়। সেই
দিনটোত গান্ধীজীৰ অহিংস নীতিক শ্ৰদ্ধা জনোৱাৰ উপৰি তেওঁৰ আদৰ্শৰ আধাৰত বিভিন্ন কাৰ্যসূচী
গ্ৰহণ কৰা হয়।

মহাত্মা গান্ধী

গান্ধীজীয়ে অহিংস নীতিৰে কেনেদৰে আমাৰ দেশ স্বাধীন কৰিছিল জানিবলৈ চেষ্টা কৰিবা।

শিক্ষক দিৱস

ড° সৰ্বপল্লী বাধাকৃষ্ণন

৫ ছেপ্টেম্বৰত ভাৰতৰ দ্বিতীয় ৰাষ্ট্ৰপতি ড° সৰ্বপল্লী বাধাকৃষ্ণনৰ জন্ম হৈছিল। তেখেত এজন শিক্ষক তথা মহান শিক্ষাবিদ আছিল। শিক্ষা জগতলৈ তেখেতে আগবঢ়োৱা অৱদানৰ প্ৰতি সন্মান জনাই ৫ ছেপ্টেম্বৰৰ দিনটো সমগ্ৰ ভাৰততে শিক্ষক দিৱস হিচাপে পালন কৰা হয়। সেই দিনটোত শিক্ষকসকলৰ কৰ্ম আৰু ত্যাগৰ প্ৰতি সন্মান জনাই কৃতী শিক্ষকসকলক ৰাজ্যিক আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ত সম্বৰ্ধনা জনোৱা হয়।

শিক্ষানুষ্ঠানসমূহতো সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীসকলক সন্মান জনাবলৈ বিভিন্ন কাৰ্যসূচীৰে দিনটো পালন কৰে।

➤ তোমালোকে বিদ্যালয়ত এই দিনটো কিদৰে পালন কৰা?

DAILY ASSAM

শিশু দিৱস

১৪ নৱেম্বৰত স্বাধীন ভাৰতৰ প্ৰথম প্ৰধানমন্ত্ৰী পণ্ডিত জৱাহৰলাল নেহৰুৰ জন্মদিনটো শিশু দিৱস হিচাপে পালন কৰা হয়। শিশুসকলক তেওঁ বৰ ভাল পাইছিল আৰু মৰম কৰিছিল। সেয়েহে শিশুসকলৰ মাজত তেখেত 'নেহৰু খুড়া' বুলি পৰিচিত।

জৱাহৰলাল নেহৰু

➤ তোমালোকে বিদ্যালয়ত এই দিনটো কেনেদৰে পালন কৰা?

শিশু দিৱস উপলক্ষে বিদ্যালয় আৰু আন আন অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠানে আয়োজন কৰা খেল-ধেমালি আৰু ৰচনা, আবৃত্তি, চিত্ৰাংকন আদি প্ৰতিযোগিতাত তোমালোকে অংশগ্ৰহণ কৰিবা।

অনুশীলনী

১। উত্তৰ লিখা-

- (ক) ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকাখনক কিয় ত্ৰিৰংগা পতাকা বুলি কোৱা হয়?
- (খ) ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰতীকৰ মোহৰটো আমি ক'ত ক'ত ব্যৱহাৰ কৰোঁ?
- (গ) ভাৰতে কোন তাৰিখে স্বাধীনতা দিৱস উদ্‌যাপন কৰে?
- (ঘ) ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকাখনৰ ব্যৱহাৰৰ তিনিটা নিয়ম।
- (ঙ) ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকা উত্তোলন কৰা দুটা দিৱসৰ নাম।

DAILY ASSAM

২। ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকাৰ ৰং কেইটাই কি বুজায়? 'ক' অংশৰ লগত 'খ' অংশ মিলোৱা-

'ক'	'খ'
সেউজীয়া	শক্তি আৰু সাহসৰ প্ৰতীক।
বগা	উৰ্বৰতা, সমৃদ্ধি আৰু মংগলময়তাৰ প্ৰতীক।
গেৰুৱা	আকাশ আৰু সমুদ্ৰক বুজায়।
গাঢ়নীলা	সত্য আৰু শান্তিৰ প্ৰতীক।

৩। খালী ঠাই পূৰ কৰা-

- (ক) মহাত্মা গান্ধীৰ জন্মদিনটো _____ হিচাপে পালন কৰা হয়।
- (খ) জৱাহৰলাল নেহৰু শিশুসকলৰ মাজত _____ বুলি পৰিচিত।
- (গ) ২৬ জানুৱাৰীত _____ পালন কৰা হয়।
- (ঘ) _____ জন্মদিনটো শিক্ষক দিৱস হিচাপে পালন কৰা হয়।
- (ঙ) আমাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰতীকটো হ'ল _____।

৪। তলত দিয়া ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকাখন শুদ্ধ ৰঙেৰে বোলোৱা-

